

Bijlage cijfermatige informatie over strafzaken bij het consultatieadvies

In de brief behorende bij het verzoek om consultatie wordt gevraagd om zo mogelijk cijfermatige informatie mee te zenden over het aantal strafzaken waarin in de laatste jaren:

1. een ontzegging van de rijbevoegdheid, opgelegd in eerste aanleg, niet wordt bevestigd in hoger beroep; en
2. vervolging plaatsvindt op basis van schending van artikel 9 van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede de opgelegde straffen in dergelijke zaken.

1. Aantal zaken waarin de OBM niet wordt bevestigd in hoger beroep

	Aantal Zaken			
	2017	2018	2019	2020
Opgelegde OMB	15.187	15.981	19.458	n.n.b.
OBM niet bevestigd HB	570	634	722	596

Deze cijfers zijn gebaseerd op de huidige OBM bepalingen. Indien deze cijfers worden gebruikt ter indicatie van het aantal zaken dat in aanmerking komt voor een eventuele schadevergoeding in het kader van de uitvoerbaarheid bij voorraad verklaring van een OBM moet hier een belangrijke kanttekening bij worden geplaatst:

Het huidige stelsel gaat uit van een onherroepelijke uitspraak voordat de OBM ten uitvoer kan worden gelegd. De rechter in eerste aanleg zal bij de uitvoerbaar bij voorraad verklaring een inschatting maken van de (uiteindelijk) verwachte OBM bij onherroepelijkheid. Er wordt vooruitgelopen op het uiteindelijke rechterlijke oordeel. De verwachting is dat de rechter in eerste aanleg de uitvoerbaar bij voorraad verklaring uitsluitend toepast in die gevallen waarin hij vrijwel zeker is dat in hoger beroep ook een OBM aan de orde is en dat er sprake is van een belang voor de verkeersveiligheid. Het aantal gevallen waarin in hoger beroep uiteindelijk de OBM niet wordt opgelegd zal naar verwachting dus substantieel lager zijn dan de hiervoor weergegeven aantallen;

2. Vervolging voor artikel 9 lid 1 WVV1994 zaken + opgelegde straffen

In 2017, 2018 en 2019 zijn er totaal 1169 zaken betreffende artikel 9 WVV1994 ingestroomd. Voor deze zaken is in 1069 zaken de strafoplegging bekend. In de overige 100 gevallen is er sprake van vrijspraak, toepassing van artikel 9a Sr, of is de zaak nog niet onherroepelijk afgedaan en is er dus nog geen straf bekend.

Verdeeld over deze drie jaar is er in de 1069 strafopleggingen de volgende straf opgelegd:

- 901 keer een vrijheidsstraf;
- 494 keer een taakstraf;
- 243 keer een OBM;
- 135 keer een geldboete.

Ook bij deze cijfers moeten twee kanttekeningen worden gemaakt:

- Van belang is dat de optelsom van deze strafopleggingen groter is dan 1069. Er is in sommige gevallen namelijk sprake van een cumulatie van straffen: bijvoorbeeld een werkstraf in combinatie met een OBM of een vrijheidsstraf, of een vrijheidsstraf in combinatie met een geldboete.
- Een tweede kanttekening bij deze cijfers is dat er in sommige gevallen sprake is van een tweede delict naast de artikel 9 lid 1 WVV1994 zaak. Denk hierbij aan rijden onder invloed, een snelheidsovertreding of een andere verkeersovertreding. In die gevallen wordt dan vaak een geldboete, taakstraf of OBM voor het andere feit opgelegd en de vrijheidsstraf of taakstraf voor de overtreding van artikel 9 lid 1 WVV1994.